

Mittuniversitetets Klimatstrategi

2021-01-07

DNR: MIUN 2020/2189

Mittuniversitetets Klimatstrategi

Innehållsförteckning

Mittuniversitetets Klimatstrategi	3
Klimatramverket	3
Mittuniversitetets strategi	4
Klimatstrategi	5
Generella mål	5
Utbildning och studentsamverkan	5
Forskning	6
Samverkan, innovation och nyttiggörande	6
Universitetets direkta klimat- och miljöpåverkan	7
Tjänsteresor	7
Energianvändning	8
Inköp och upphandling av varor och tjänster	8

Mittuniversitetets Klimatstrategi

Universitet och högskolor har flera roller i omställningen av samhällsekonomin så att det blir möjligt att nå såväl de nationella som de globala klimatåtagandena. *Forskningen* vid lärosätena kan inriktas mot hur klimatförändringar kan motverkas och hur samhället kan ställa om för att hantera dem. *Utbildningen* av studenter inom olika ämnen behöver ge kunskaper för att genomföra och leda omställningen av samhället. *Samverkan* med olika samhällsaktörer behövs för att driva på den utvecklingen. Lärosäten har också ett ansvar för att *sprida kunskap om forskningsresultat och konkreta lösningar*. Slutligen har lärosätena även *aktiviteter och verksamhet* som leder till utsläpp av växthusgaser och även de behöver åtgärdas så att de är i linje med målen. Det är viktigt eftersom det visar att universitet och högskolor tar sitt uppdrag och den egna forskningen på allvar.

Klimatramverket

Som ett led i Mittuniversitetets arbete med hållbar utveckling har rektor skrivit under Klimatramverket (MIUN 2019/896). I och med detta har Mittuniversitetet åtagit sig att ta fram en Klimatstrategi för Mittuniversitetet.

Klimatramverket är en överenskommelse mellan universitetet och högskolor i Sverige i hur man gemensamt förhåller sig till klimatomställningen och minskar sina utsläpp. Det har är ett initiativ som samlar svenska universitet och högskolor med ambitionen att tydligt bidra till klimatomställningen i linje med samhällets nationella och internationella åtaganden.¹

Enligt FN:s klimatpanel Integrated Pollution Prevention and Control, IPCC är de kommande tio åren avgörande för att lyckas nå målet om 1,5 grads uppvärmning.² Till 2030 ska varje lärosäte som anslutit sig till Klimatramverket ha genomfört åtgärder så att de ligger i linje med 1,5-gradersmålet. Det nationella målet är en reduktion av utsläppen med 7 % årligen. Rapporterna från den internationella klimatpanelen IPCC understryker allvaret i klimatförändringarna. Mittuniversitetets klimatstrategi syftar till att universitetet ska bidra till att nå 1,5-gradersmålet till 2030. Det innebär en minskning av utsläppen med i snitt 10% per år.

Klimatramverket beskriver ett antal nyckelområden där lärosätenas verksamhet påverkar klimatet. De kategoriseras i två grupper, dels områden som rör kärnverksamheten (utbildning, forskning och samverkan) som kallas *indirekt klimatpåverkan*; dels områden som berör lärosätets utsläpp från egen verksamhet som kallas *direkt klimatpåverkan*. Både indirekt och direkt klimatpåverkan kan vara såväl positiv som negativ. De kursiverade områdena nedan är lärosätena är skyldiga att arbeta med enligt förordningen om miljöledning i statliga myndigheter³ och de ingår i

¹ Klimatramverket – Vägledning för universitet och högskolor. (2018)

² <https://www.ipcc.ch/sr15/>

³ Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.

Mittuniversitetets klimatstrategi

2021-01-07

DNR: MIUN 2020/2189

Mittuniversitetets klimatstrategi eftersom åtgärder för minskade utsläpp bedöms ha den största effekten på dessa områden:

Indirekt bidrag till klimatomställning

- Utbildning
- Forskning
- Samverkan och nyttiggörande
- Studenter

Direkt klimatpåverkan

- Tjänsteresor
- Pendlingsresor, resor till och från jobbet
- Mat och servering
- Energianvändning
  - Drift av byggnadsbestånd
  - Forsknings- och utbildningsverksamheten
- Fastighetsbestånd, ny- och ombyggnad
- Avfallshantering
- Inköp och upphandling av varor och tjänster
- Investeringar
- Nyckelområden för teknologiomställning

Mittuniversitetets strategi

Mittuniversitetets vision lyder:

Mittuniversitetet är ett globalt universitet med regionalt engagemang där vi forskar och utbildar för hela livet. Vårt arbete leder till stärkt attraktivitet, relevans och kvalitet samt till hållbar utveckling.

Hållbar utveckling har identifierats som ett av fyra strategiskt viktiga områden i Mittuniversitetets strategi 2019-2023 (MIUN 2018/1006).

I strategin anges: *Det vi gör ska fungera inte bara idag utan också i framtiden. Våra utbildningar och vår forskning ska konsekvent orienteras mot att bygga ett resurssnålt, jämlikt, jämställt och hållbart samhälle. Vi ska aktivt och synligt bidra till FN:s globala mål, för att på så vis också bidra till en bättre framtid. Vi ska stärka hållbarhetskulturen bland Mittuniversitetets personal och studenter.*

Ett av delmålen i strategin är att: *Öka integrationen av hållbar utveckling i utbildning, forskning och samverkan. Vi ska bidra till FN:s globala mål för hållbar utveckling och Agenda 2030, och på så vis även till en hållbar framtid. Organisationens negativa inverkan på miljön ska minska.*

Mittuniversitetets arbete med hållbar utveckling omfattar sociala, ekonomiska och miljömässiga perspektiv. I det ingår att bidra till klimatomställningen på såväl nationell som internationell nivå. Klimatstrategin fokuserar specifikt på klimatet.

Klimatstrategi

Arbetet med att förverkliga Klimatstrategin integreras i ordinarie verksamhetsplanering enligt Mittuniversitetets styrmodell (MIUN 2019/1118). I verksamhetsplanen för Mittuniversitetet definieras därmed konkreta och tidsatta aktiviteter. Aktiviteterna följs upp kontinuerligt i samband med verksamhetsdialoger.

Generella mål

För att kunna leda verksamheten och implementera klimatstrategin krävs att såväl ledning som medarbetare har god kunskap om olika perspektiv inom hållbar utveckling och specifikt klimatfrågorna. Tillgång till digitala verktyg är nödvändigt för att minska klimatpåverkan, oavsett om det gäller utbildning, forskning eller stödverksamhet.

Mittuniversitetets mål 2030

- Personer i ledande roller på Mittuniversitetet har kunskap om hållbar utveckling inklusive klimatfrågor.
- Alla medarbetare vid Mittuniversitetet erbjuds utbildning inom hållbar utveckling för att bidra till ett aktivt arbete för att minska klimatpåverkan.
- Mittuniversitetet har digitala verktyg, teknikstött lärande och virtuell mobilitet som ger större möjlighet för både medarbetare och studenter att minska klimatpåverkan genom resfri verksamhet.

Utbildning och studentsamverkan

Mittuniversitetets mål är att öka integrationen av hållbar utveckling inom utbildningarna, och i det omfattas kunskap om klimatförändringarna och klimatomställningen.

För att nå målet behöver alla Mittuniversitetets medarbetare, och studenter gemensamt samverka och synliggöra hur olika ämnen, kurser och program bidrar till hållbar utveckling inom ramen för Agenda 2030. Ämnesövergripande samarbeten ökar kunskapen kring hållbar utveckling sett ur flera perspektiv.

Genom att våra studenter tillägnar sig relevanta kunskaper och färdigheter för att bidra till klimatomställningen och hållbar utveckling inom ramen för Agenda 2030 kan vi som universitet spela en stor roll. Den generation som om några år ska fatta beslut som bidrar till att lösa klimatkrisen och hållbarhetsutmaningarna är idag våra studenter.

Redan nu främjar utbildningsinsatser kunskaper som bidrar till hållbar utveckling. Det finns specifik kompetens och kurser om miljö och klimatförändringar i vissa ämnen, men dessa perspektiv ska belysas mer i alla utbildningar.

Mittuniversitetet har även en viktig roll som kunskapsförmedlare i samhället, och kan bidra till spridning och nyttiggörande av forskning och kunskap om klimatomställningen.

Mittuniversitetets klimatstrategi

2021-01-07

DNR: MIUN 2020/2189

Mittuniversitetets mål 2030

- Mittuniversitetets utbildningsprogram inkluderar hållbar utveckling, inklusive klimatförändringar och klimatomställning
- Ämnesövergripande samarbeten som integrerar olika perspektiv på hållbar utveckling, klimatutmaningarna och klimatomställningen är välutvecklade vilket bidrar till en helhetssyn.
- Hållbar utveckling är en integrerad del av utbildningarnas kvalitetsarbete.
- Studenter från alla ämnen och program har tillgång till studentnätverk för att engagera sig i frågor om hållbar utveckling och klimatomställningen.
- Mittuniversitetet erbjuder digitala uppdragsutbildningar som ger kunskap som bidrar till klimatomställningen och till hållbar utveckling i samverkan med andra lärosäten, organisationer och myndigheter

Forskning

Mittuniversitetets mål är att öka integrationen av hållbar utveckling inom forskningen, och i det omfattas kunskap om klimatförändringarna och klimatomställningen.

Forskning om hållbar utveckling omfattar ett flertal vetenskapliga perspektiv. Vid Mittuniversitetet pågår idag forskning som på olika sätt svarar på forskningsfrågor som på sikt kan bidra till de globala hållbarhetsmålen och att hantera klimatkrisen. Det handlar exempelvis om forskning och utveckling inom hållbar energi, samhällsbyggande, miljö, turism, transporter, konsumtion, produktion och design. Projekt pågår som syftar till att minska energiåtgången inom industrin, minimera skogsskador, öka medvetenheten om behovet av klimatanpassningar på lokal och regional nivå, samt utveckla hållbara transporter och samhällen på lika villkor. Forskningen utvecklas kontinuerligt och nya områden tillkommer ständigt. Forskningskommunikationen bidrar till synlighet och skapar incitament till strategiska samarbeten mellan forskare och andra aktörer.

Mittuniversitetets mål 2030

- Forskningen inom Mittuniversitetets forskningsområden om hållbar utveckling inklusive klimatförändringar är mångvetenskaplig och bidrar till klimatomställningen.
- Forskare och forskarstuderande från olika vetenskapsfält samverkar för att lösa komplexa forskningsutmaningar inom hållbar utveckling inklusive klimatpåverkan
- Strategiska forskningssamarbeten med andra lärosäten och externa aktörer bidrar till att motverka klimatförändringarna och nå de globala målen.
- Mittuniversitetets forskning som är relaterad till klimatomställningen och hållbar utveckling är välkänd och välrenommerad

Samverkan, innovation och nyttiggörande

Mittuniversitetets mål är att öka integrationen av hållbar utveckling i samverkan med omgivande samhälle. I det omfattas kunskap om klimatförändringarna och klimatomställningen.

Mittuniversitetets klimatstrategi

2021-01-07

DNR: MIUN 2020/2189

Mittuniversitetet prioriterar relationen med omvärlden då det är viktigt för universitetets verksamhet. Utbildning och forskning ger märkbara och användbara resultat.

Klimatfrågan och omställningen till ett klimatneutralt samhälle är en komplex och mångfacetterad process med snäva tidsramar som kräver samverkan mellan olika typer av aktörer. Omställningen är beroende av att den kunskap och de forskningsresultat om klimatförändringar som finns, och som utvecklas kontinuerligt, kommer beslutsfattare och samhällsaktörer till del. Mittuniversitetet är en viktig samarbetspartner som kan driva på utvecklingen, bidra till att omställningen accelererar, och att forskningsresultat, innovativa produkter, tjänster och strategier som utvecklas även implementeras och kommer till nytta.

Mittuniversitetets medarbetare har också en viktig roll att synliggöra kunskapen i samhällsdebatten för att öka kunskapsnivån i samhället, möjliggöra nätverksbyggande och nya partnerskap.

Mittuniversitetets mål 2030

- Mittuniversitetets samverkan inom såväl utbildning som forskning internt, med andra lärosäten och externa aktörer bidrar till att nå de globala målen och motverka klimatförändringarna
- Mittuniversitetets medarbetare bidrar till att förmedla kunskap om hållbar utveckling inklusive klimatförändringar och klimatomställning genom att utveckla utbildningar i samverkan med samhällets aktörer och aktivt delta i samhällsdebatten
- Forskare och forskarstuderande är aktiva inom forskningskommunikation och debatt i olika forum i samhället för att synliggöra kunskap som bidrar till lösningar på klimatutmaningarna.

Universitetets direkta klimat- och miljöpåverkan

Tjänsteresor

Mittuniversitetets mål är att minska sin direkta klimat- och miljöpåverkan, som innefattar resande. Den största klimatpåverkan inom det här området står tjänsteresor med flyg för, men även andra resalternativ bidrar till klimatpåverkan.

För att kunna bedriva forskning och utbildning behöver Mittuniversitetet samverka nationellt och internationellt. Goda internationella relationer bygger på såväl det fysiska mötet som på en kontinuerlig dialog och interaktion över lång tid. Det digitala och det fysiska mötet fungerar parallellt på ett sätt där det ena inte utesluter det andra. En utmaning för universitetet är att hitta den interaktionen och samtidigt minska vår klimatpåverkan. Internationell samverkan och meritering är viktig för universitetets utveckling och kvalitet. Genom att arbeta med en mer hållbar internationalisering öppnas nya möjligheter.

Varje medarbetare och student bidrar till att minska Mittuniversitetets klimat- och miljöpåverkan genom att i högre grad mötas resfritt, samtidigt som resurserna används effektivt.

Mittuniversitetets klimatstrategi

2021-01-07

DNR: MIUN 2020/2189

Mittuniversitetets mål 2030

- Mittuniversitetets internationella relationer sker till stor del digitalt vilket bidrar till att minska klimatpåverkan genom resande.
- Mittuniversitetets medarbetare arbetar mer aktivt med att minimera resandet i samband med nationella möten och konferenser genom att resa klimatsmart och finna alternativa mötesformer.
- Mittuniversitetet har minskat sin klimatpåverkan (koldioxidekvivalenter per årsarbetskraft) för resande jämfört med 2019 års nivå i linje med 1,5 graders målet.

Energianvändning

Mittuniversitetets mål är att minska sin direkta klimat- och miljöpåverkan, som innefattar energianvändning.

Mittuniversitetets energianvändning består till stor del av uppvärmning och drift av universitetets lokaler. Det innefattar kontor, undervisningslokaler, laboratorier och allmänna ytor. För att hålla nere utsläppen av växthusgaser och effektivisera energianvändningen förs regelbundna dialoger med fastighetsägarna.

Mittuniversitetets mål 2030

- Mittuniversitetet ska i samverkan med fastighetsägarna verka för en minskad energianvändning och söka hållbara alternativ.
- Fastighetsförvärvning (hyresavtal, om och nybyggnation) ska ske i enlighet med Sweden Green Building Council högsta miljöklassificeringar.
- Mittuniversitetet ska i samarbete med fastighetsägaren sänkt verksamhetsel till en nivå som ligger i linje med 1,5 graders målet.

Inköp och upphandling av varor och tjänster.

Mittuniversitetets mål är att minska sin direkta klimat- och miljöpåverkan, som innefattar inköp och upphandling.

Samtliga inköp och all upphandling vid Mittuniversitetet styrs av lagen om offentlig upphandling (LOU 2016:1145). Mittuniversitetets upphandlings- och inköpsregler gäller för universitetets samtliga organisatoriska enheter samt de projekt där universitetet deltar.

Inom ramen för upphandling ingår universitets mat och servering, avfallshantering och investeringar som finns listade som exempel på direkt klimatpåverkan i Klimatramverket.

Mittuniversitetets mål 2030

- Mittuniversitetets alla inköp och upphandlingar har tydliga hållbarhetskrav, inklusive de som har klimat- och miljöpåverkan.